

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ESPAI PÚBLIC I AL DRET A L'ACCESSIBILITAT (MANTENIMENT DE L'ESPAI PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 11 de març de 2024, en el marc del programa “La Sindicatura a prop teu”, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El pendent del carrer de Tamariu, des del parc de la Trinitat Nova fins al carrer d'Aiguablava, plantejava dificultats tant per a les persones grans com per a les que tenen mobilitat reduïda.
- Deia que el Districte de Nou Barris era coneixedor d'aquesta problemàtica des de feia anys però que no s'havia adoptat cap solució al respecte. La darrera vegada que ho va comunicar al Districte va ser al Consell de Barri que va tenir lloc el 14 de desembre de 2023.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Nou Barris** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 18 de març de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 18 de novembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament en aquest espai.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la informació

L'Ajuntament ha trigat més de vuit mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

D'acord amb aquests fets, **es recorda al Districte de Nou Barris l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.**

2. Coneixement de la problemàtica per part del Districte

El Districte informa que la ciutadana va plantejar aquesta qüestió verbalment al Consell de Barri de la Trinitat Nova que va tenir lloc el 14 de desembre de 2023.

La petició, un cop avaluada d'acord amb els criteris establerts als procediments de participació ciutadana, no va motivar el trasllat al Servei de Llicències i Espai Públic del Districte per iniciar actuacions.

Diuen que **tampoc consta traslladada** cap altra queixa en aquest mateix sentit que s'hagi pogut comunicar a l'Ajuntament de Barcelona a través dels diferents canals i mitjans de participació.

Pel que fa a aquesta darrera informació, aquesta Sindicatura no pot inferir si hi ha hagut, o no, altres queixes en el mateix sentit que la formulada per la ciutadana. El que sí que es pot constatar és que, en el supòsit que haguessin existit, no s'haurien traslladat al Servei de Llicències i Espai Públic.

Com veurem tot seguit, i a la vista de les intervencions fetes pel Districte en aquest espai, es pot inferir que la queixa inicial feta per la ciutadana al Consell de Barri estava fonamentada. Per tant, no sembla adir-se amb el **principi de bona administració** que ha de presidir les relacions entre l'Administració i la ciutadania que **l'estudi d'aquesta qüestió s'hagi fet amb posterioritat a la intervenció de la Sindicatura de Greuges**

de Barcelona. És a l'Administració a qui correspon garantir l'efectivitat dels drets dels ciutadans sigui quin sigui el mitjà de relació que triïn.

Convé recordar que **la bona administració** com a dret i principi està recollida implícitament en la Constitució espanyola, en el seu articulat; principalment en l'article 103, quan es refereix als principis d'actuació de l'Administració: l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la llei i al dret.

En aquest sentit, la sentència del Tribunal Suprem de 14 de maig de 2019 diu que a l'Administració li és exigible:

“[...] una conducta prou diligent per evitar definitivament les possibles disfuncions derivades de la seva actuació, pel fet que així ho exigeix **el principi de bona administració, que no s'atura en la mera observança estricta de procediment i tràmits, sinó que va més enllà i reclama la plena efectivitat de garanties i drets reconeguts legalment i constitucionalment al contribuent**”.

Val a dir, però, que **amb posterioritat a la intervenció d'aquesta Sindicatura el Districte ha actuat de manera immediata** per estudiar i resoldre la qüestió plantejada.

3. El pendent mitjà del carrer de Tamariu

El Districte informa que el pendent mitjà del carrer de Tamariu (entre el carrer de Palamós i el carrer d'Aiguablava) és d'un 9,4%.

Atesa la disposició dels vials i dels edificis existents, no és possible tècnicament reduir el pendent existent. Això no obstant, hi ha itineraris alternatius que compleixen la normativa d'accessibilitat pel que fa a pendents, tant per dins del parc de la Trinitat Nova com pels espais verds interiors i vials adjacents al carrer de Tamariu.

Pel seu interès en el cas que ens ocupa, creiem oportú fer referència a la diagnosi del Pla d'accessibilitat universal de Barcelona 2018-2026, que ha estat liderada per l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (en endavant, *IMPD*).

Per donar compliment a l'article 5 de la Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat de Catalunya, que assigna als municipis la competència d'elaborar, aprovar i executar un pla d'accessibilitat, l'any 2017 es va aprovar la mesura de govern per a l'elaboració del Pla d'accessibilitat universal de Barcelona.

Aquest pla consta de tres fases. L'any 2020 es va dur a terme la primera fase i, entre altres aspectes, es va fer una diagnosi d'accessibilitat de ciutat. Fruit d'aquesta acció, es va analitzar la via pública en 35 barris de la ciutat.

Pel que fa al Districte de Nou Barris, destaquen les grans diferències entre els seus barris, i un dels aspectes més rellevants és la topografia general del districte. Quant als carrers amb **pendent superior al 6%**, una de les recomanacions que feia l'IMPD era **millorar-ne l'accessibilitat instal·lant passamans o baranes**.

4. Intervencions del Districte al carrer de Tamariu

Arran de l'estudi fet pel Districte i en consonància amb les recomanacions de l'IMPD, s'han valorat dues intervencions:

- a) Instal·lar una barana a la intersecció del carrer de Tamariu amb el carrer d'Aiguablava (costat del Besòs), a la zona de l'itinerari amb més pendent, per tal de millorar-ne l'accessibilitat.

(Font: Google Maps)

- b) Millorar la connectivitat del carrer de les Chafarinas al punt de trobada amb el carrer de Tamariu ampliant el parterre de la zona verda (zona de màxim pendent). Això permetrà reconduir les persones vianants per la zona plana que connecta amb el pas de vianants. Aquesta actuació es complementarà amb una barana d'acompanyament al límit del nou parterre. Aquesta actuació està en fase d'execució.

(Font: informe municipal)

Ampliació de parterres i instal·lació de la nova barana d'acompanyament

Recorregut des del carrer de les Chafarinas fins a Aiguablava

5. El paviment del carrer de Tamariu

Val a dir que, a més de les actuacions anteriors, el Districte ha encarregat l'examen del paviment del carrer de Tamariu a la zona d'intersecció amb el carrer d'Aiguablava.

En aquest tram de carrer el paviment és de dos tipus: la vorera de la banda del Besòs és un paviment de llambordes ceràmiques i la vorera de la banda del Llobregat és un paviment de panot de quatre pastilles.

Per determinar el grau de lliscament d'aquests tipus de paviments al punt on exposa la ciutadana promotora de la queixa, el Districte va decidir efectuar un assaig normatiu de lliscament, que va fer el laboratori Eptisa en data 29 d'abril de 2024.

D'acord amb el contingut d'aquest informe, el **valor mínim de resistència al lliscament que es considera segur per a les persones vianants als espais públics és de 36 PTV¹** en les pitjors condicions. Per a una comprensió millor, s'incorpora un quadre resum d'interpretació de valors de lliscament de la normativa aplicable:

Nivell de possibilitat de lliscament	Classificació	Possibilitat de lliscament
Possibilitat de lliscament alta	0-24 PTV	Fins a 1 de 20
Possibilitat de lliscament moderada	25-35 PTV	1 de 100.000
Possibilitat de lliscament baixa	36 o més PTV	1 d'1.000.000
Possibilitat de lliscament extremadament baixa	75 o més PTV	Menys d'1 en 1.000.000

Els valors que s'han obtingut arran de l'assaig efectuat han estat els següents:

- Superiors a 40 PTV al paviment de llamborda
- Superiors a 68 PTV al paviment de panot

Així doncs, a l'espai esmentat per la promotora de la queixa i d'acord amb el quadre resum que figura més amunt, podem convenir que en el cas del paviment de llamborda la **possibilitat de lliscament és baixa**, i en el cas del paviment de panot (que es troba a la sortida del parc en direcció al carrer d'Aiguablava), on s'obtenen uns valors molt propers a la banda alta, la possibilitat de **lliscament és extremadament baixa**.

Per tant, a la vista de tot l'exposat, aquesta Sindicatura conclou que **l'actuació del Districte** en aquesta qüestió, i en la mesura que les característiques del terreny ho han permès, **ha rescablat els eventuais perjudicis que al·legava la ciutadana en la seva queixa**.

¹ PTV(Pendulum Test Value): valor normalitzat de la resistència al lliscament mitjançant la tècnica de fricció entre la sabata i la superfície d'assaig.

Els principis de bona administració i d'eficàcia dels serveis públics, també recollits a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat i respecti, alhora, els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, en l'article XXIII, en referència amb l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, indica que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **el Districte de Nou Barris ha dut a terme de manera eficaç les accions necessàries per garantir el dret a l'espai públic i el dret a l'accessibilitat.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Nou Barris** que, en futures actuacions i en la mesura del possible, es tinguin en compte les queixes de la ciutadania expressades als òrgans de participació ciutadana.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.